

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobce: J. Z., narozený dne X,
bytem X,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 4. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 4. 2023, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 28. 4. 2023, č. j. X, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 1. 3. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná autoremedurou podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci“) změnila své rozhodnutí ze dne 22. 9. 2022, č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 6. 9. 2022 poklesla pracovní schopnost žalobce pouze o 20 %. Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím změnila rozhodnutí ze dne 22. 9. 2022 tak, že podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění přiznala žalobci od 19. 12. 2022 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, neboť podle posudku České správy sociálního zabezpečení, Oddělení lékařské posudkové služby pro pracoviště Brno (dále jen „LPS“) ze dne 27. 1. 2023 jeho pracovní schopnost poklesla o 70 %.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě popsal průběh správního řízení a namítal, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zákonem, zejména s § 38, § 39 a § 42 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s vyhláškou č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, dále s § 2 odst. 4, § 3, § 6 odst. 2, § 8, § 50 odst. 4, § 68 odst. 3 a § 87 správního řádu a s § 8 odst. 2 a § 7 ve spojení s § 8 odst. 5 zákona o organizaci. Žalobce zastával názor, že žalovaná zaměnila odůvodnění a výrok rozhodnutí, který měl znít tak, že mu „nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně“, protože ke vzniku invalidity žalobce došlo již přede dnem 19. 12. 2022. Žalobce dále namítal, že nebyly splněny podmínky pro vydání prvostupňového rozhodnutí v autoremeduře, neboť žalovaná jeho námitkám ze dne 24. 10. 2022 proti rozhodnutí ze dne 22. 9. 2022 nevyhověla, když mu přiznala invalidní důchod až ode dne 19. 12. 2022. Žalobce pokračoval, že žalovaná tento vadný postup v napadeném rozhodnutí aprobovala a v napadeném rozhodnutí se s námitkou žalobce stran nesplnění podmínek pro využití autoremedury přezkoumatelně nevypořádala. Žalobce dále poukazoval na skutečnost, že posudek LPS ze dne 27. 1. 2023 byl vydán oddělením lékařské posudkové služby pro pracoviště žalované v Brně, se sídlem ve Zlíně, tedy na pracovišti velmi vzdáleném bydlišti žalobce, čímž došlo k objektivnímu znemožnění provedení lékařské prohlídky jeho zdravotního stavu. Žalobce v tomto postupu žalované spatřoval porušení zásad hospodárnosti, právní jistoty a předvídatelnosti práva.
3. Žalobce dále namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatečném vypořádání jeho námitek. Žalobce zdůraznil, že ačkoli bylo vypořádání námitek jejím úkolem, žalovaná neučinila v napadeném rozhodnutí žádné právní úvahy a pouze přepsala pasáže z posudku LPS ze dne 27. 1. 2023, čímž zaměnila fáze dokazování, vydání a odůvodnění rozhodnutí. Žalobce rovněž nesouhlasil s tím, že žalovaná žádala provedení recenze posudku ze dne 27. 1. 2023 vedoucím lékařem na pracovišti žalované v Brně, neboť zákon nezná institut recenze posudku jiným lékařem. Žalobce rovněž nesouhlasil se závěry posudku LPS ze dne 27. 1. 2023 s tím, že žalovaná pochybila, pokud tento posudek, v němž nebyly vypořádány jeho námitky a posouzeny rozhodující skutečnosti, hodnotila i přes jeho mezerovitost a nepřesvědčivost jako rozhodující podklad pro vydání rozhodnutí. Žalobce dále poukazoval na rozpor posudkových závěrů s podkladovou lékařskou dokumentací a zastával názor, že již v době před 19. 12. 2022 splňoval podmínky invalidity. Posudek LPS ze dne 27. 1. 2023 považoval žalobce za nepřezkoumatelný, neboť se posudková lékařka nevypořádala s námitkami žalobce a skutková zjištění opsala z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 6. 9. 2022. Posudková lékařka rovněž podle názoru žalobce nijak z medicínského hlediska nevysvětlila vznik invalidity třetího stupně ode dne 19. 12. 2022 a nevymezila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce pro období po tomto datu. Z posudku tedy není zřejmé, k jakým změnám ve zdravotním stavu žalobce došlo po provedení operace páteře. Žalobce se rovněž neztotožnil se závěrem posudkové Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

lékařky LPS, podle něhož byl v době před 19. 12. 2022 rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bolestivý syndrom páteře ve formě lehkého funkčního postižení a VAS krční páteře nebyl pro žalobce podstatně omezujícím postižením. Žalobce dále upozornil, že se posudková lékařka nijak nevyjádřila k otázce, zda indikaci opakované operace páteře pokládala za posudkově relevantní či nikoli. Žalobce rovněž rozporoval stanovené datum vzniku invalidity, která u něj vznikla nejpozději dne 6. 6. 2022, kdyby byly nálezem Neurochirurgické kliniky Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem konstatovány iritační bolesti C6 1.dx, vyčerpání konzervativní terapie a nutné indikace k operaci C5/6. V důsledku pooperačních komplikací vznikla podle názoru žalobce dnem propuštění z nemocnice invalidita třetího stupně.

4. Na podporu svých tvrzení žalobce navrhl provedení důkazů napadeným rozhodnutím, posudkem LPS o invaliditě ze dne 27. 1. 2023, prvostupňovým rozhodnutím, rozhodnutím ze dne 22. 9. 2022, č. j. R-22.9.2022-427/860 121 3203, posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 6. 9. 2022, námitkami žalobce ze dne 24. 10. 2022 (v žalobě datovány dnem 25. 10. 2022, pozn. soudu) a ze dne 3. 4. 2023, zprávou z Neurochirurgické kliniky Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem ze dne 6. 6. 2023, rozhodnutím žalované o zamítnutí žádosti žalobce o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby dnem 3. 8. 2022 a posudkem o invaliditě vypracovaným Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla kritéria při určování míry poklesu pracovní schopnosti stanovená v § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění a připomněla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je vázána posudkem lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení, v rámci řízení o námitkách pak svým lékařem, neboť se jedná o otázku odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a posudkového lékařství. Žalovaná dále shrnula náležitosti posudku a podrobně popsala průběh správního řízení. Žalovaná shrnula, že žalobce nebyl invalidní do 18. 12. 2022, avšak stal se invalidním ve třetím stupni invalidity ode dne 19. 12. 2022 a zastávala názor, že se v rámci přezkumu prvostupňového rozhodnutí v autoremeduře ze dne 1. 3. 2023 pečlivě zabývala všemi námitkami žalobce a jeho zdravotní stav posoudila komplexně nad rozsah námitek. Žalovaná neshledala, že by prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy nebo bylo nesprávné. Závěrem svého vyjádření žalovaná nadále setrvala na svých závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

7. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce podal dne 10. 8. 2022 žádost o invalidní důchod. Rozhodnutím ze dne 22. 9. 2022, č. j. R-22.9.2022-427/860 121 3203, zamítla žalovaná žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona o důchodovém pojištění, neboť podle posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem MUDr. I. H. ze dne 6. 9. 2022 poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 %. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí ze dne 22. 9. 2022 podal námitky ze dne 24. 10. 2022. O námitkách žalobce rozhodla žalovaná prvostupňovým rozhodnutím autoremedurou tak, že od 19. 12. 2022 přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, neboť podle posudku posudkové lékařky LPS MUDr. H. E. ze dne 27. 1. 2023 poklesla pracovní schopnost žalobce o 70 %. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 4. 4. 2023 námitky. O námitkách žalobce žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím.
9. Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že se žalovaná dostatečně nevypořádala s jeho námitkami.
10. Podle § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
11. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Současně soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
12. V námitkách ze dne 3. 4. 2023 žalobce namítal, že prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto autoremedurou v rozporu s § 87 správního řádu, neboť jeho námitkám ze dne 24. 10. 2022 bylo vyhověno jen zčásti. Žalobce obsáhle popsal, z jakých důvodů došlo rozhodnutím tzv. autoremedurou k zásahu do jeho práva na spravedlivý proces. Soud Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

shledal, že žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze stroze uvedla, že prvostupňovým rozhodnutím rozhodovala v autoremeduře, k otázce naplnění podmínek pro využití tohoto institutu se ovšem nevyjádřila nijak a na obsáhlost argumentaci žalobce nereagovala. Žalobce v námitkách ze dne 3. 4. 2023 namítal, že dožádáním vypracování posudku LPS u pracoviště žalované ve Zlíně byly porušeny zásady správního řízení a objektivně znemožněno provedení lékařské prohlídky žalobcova zdravotního stavu. Rovněž na tuto námitku žalovaná v napadeném rozhodnutí nijak nereagovala, tedy nevysvětlila, proč dožádala zpracování posudku LPS u pracoviště žalobci velmi vzdáleného a především se nijak nevyjádřila k otázce potřebnosti lékařské prohlídky žalobce. Žalobce dále v námitkách podrobně rozporoval závěry posudku o invaliditě ze dne 27. 1. 2023 a upozorňoval na nedostatečné vypořádání své argumentace týkající se vzniku invalidity již před datem 19. 12. 2022. Rovněž namítal nesprávné stanovení rozhodující příčiny svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v době před 19. 12. 2022 a upozorňoval na důvody, pro které mu byla indikována operace páteře. Ačkoli žalovaná v napadeném rozhodnutí obsáhle citovala závěry posudkové lékařky LPS v posudku ze dne 27. 1. 2023 a závěry recenze vedoucího lékaře pracoviště Brno, soud přisvědčil argumentaci žalobce, že žalovaná neprovedla žádnou vlastní úvahu a odůvodnění napadeného rozhodnutí založila výhradně na přepisu závěrů posudkových lékařů. Soud si je vědom skutečnosti, že žalovaná nemá medicínské vzdělání, nicméně přesto bylo její povinností coby správního orgánu na podkladě posudkových závěrů provést vlastní právní úvahu, kterou by byla argumentace žalobce přesvědčivě vyvrácena. Žalovaná dále podle názoru soudu dostatečně nereagovala na námitky žalobce stran data vzniku jeho invalidity, přičemž pouhé opsání posudkových závěrů k této otázce nelze považovat za dostatečné. Soud tedy přisvědčil argumentaci žalobce, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádala s jeho námitkami, čímž zatížila napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatečném odůvodnění.

13. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud napadené rozhodnutí žalované bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalované k dalšímu řízení. V něm bude žalovaná podle § 78 odst. 5 vázána právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku a bude zapotřebí, aby se dostatečně vypořádala s námitkami žalobce. Na okraj soud žalovanou upozorňuje na závěry posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 23. 11. 2023, kterým soud s ohledem na výsledek řízení neprováděl dokazování, nicméně žalovaná může i tento posudek využít jako podklad pro své rozhodování.
14. V důsledku zrušení žalobou napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro procesní vadu spočívající v nepřezkoumatelnosti soud nepřikročil k přezkumu ostatních žalobních námitek, neboť žalovaná bude ve věci znovu rozhodovat a opětovně posoudí námitky žalobce, které mohou mít vliv i na dosud zjištěný skutkový stav, z něhož vycházela žalovaná v napadeném rozhodnutí.
15. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobcem navržené dokazování napadeným rozhodnutím, posudkem ze dne 27. 1. 2023, prvostupňovým rozhodnutím, rozhodnutím žalované ze dne 22. 9. 2022, č. j. R-22.9.2022-427/860 121 3203, posudkem Okresní ze dne 6. 9. 2022, námitkami žalobce ze dne 24. 10. 2022 a ze dne 3. 4. 2023 a rozhodnutím žalované o nepřiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby, neboť tyto listiny jsou součástí správního spisu a v rámci správního soudnictví se dokazování správním spisem neprovádí. Soud dále neprovedl důkaz posudkem posudkové komise ze dne 23. 11. 2023, a

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

to pro nadbytečnost, neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, aniž by se soud zabýval dalšími námitkami pro jejichž posouzení by byl posudek posudkové komise ze dne 23. 11. 2023 relevantní.

16. Současně soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů řízení však nepožadoval a z obsahu soudního spisu soud nezjistil, že by žalobci nějaké náklady v rámci soudního řízení vznikly, žalovaná ve věci úspěšná nebyla, a proto jí náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel,

jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 16. července 2024

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.